

INFORME DE L'ASSESSORIA DE RESPONSABILITAT PROFESSIONAL

COMPETÈNCIA DE LA INFERMERA EN L'EXTRACCIÓ DE TAPS DE CERUMEN

Cada vegada és més freqüent que es demani a les infermeres la realització de la tècnica d'extracció de taps de cerumen. Això genera dubtes en el col·lectiu respecte si disposa de la competència per dur-la a terme i quins són els criteris de bona pràctica.

L'esmentada pràctica és un procediment terapèutic que acostuma a realitzar el metge, generalista o especialista en Otorrinolaringologia (ORL), després de l'oportuna valoració i conseqüent indicació malgrat en la pràctica assistencial quotidiana, és habitual que s'encomani la realització d'aquesta tècnica a la infermera.

L'extracció de taps de cerumen es pot fer mitjançant la utilització de diverses tècniques, que no precisen de domini instrumental ni de coneixements aliens als que corresponen a la formació i capacitació d'una infermera i sobre les què fàcilment es poden adquirir les habilitats precises per executar-les. De tota manera una deficient valoració, una tècnica obsoleta o inadequada o una incorrecta manipulació pot comportar resultats indesitjats i lesions a la persona sotmesa a l'extracció.

Per tant, podem dir que la infermera/infermer pot realitzar aquesta tècnica sempre i quan tingui els coneixements, i habilitats necessaris per dur-la a terme de forma correcta, sigui pertinent procedir a l'extracció, la tècnica seleccionada sigui l'escaient i es respectin els criteris de normopraxi.

Si és així i la infermera/infermer realitza aquesta tècnica, cal que tingui en compte els requisits que s'han d'acomplir per poder considerar que s'ha realitzat de forma correcta el procediment d'extracció de taps de cerumen del conducte auditiu són:

- Valoració mèdica prèvia i indicació, per part del metge a la història clínica, del procediment a realitzar, tècnica a utilitzar i tractament previ preparatori si s'escau.
- Disposició de protocols d'actuació, en que es descrigui, a més de la forma correcta de realització de la tècnica en si, els criteris d'inclusió o exclusió i alertes dissuasòries de realització de l'extracció per ser condicionants de possible iatrogènia, i d'actuació en cas de que es produís aquesta.
- Informació a la persona a qui se li ha d'extraure els taps de les maniobres que se li realitzaran i obtenció de la seva conformitat.

- Utilització de tècniques actualitzades avalades científicament, descartant tècniques obsoletes en les que s'ha demostrat la incidència d'efectes adversos i iatrogènia.
- Formació específica de la infermera en quant a la realització de la tècnica.
- Disponibilitat de presència mèdica immediata en previsió de possibles complicacions i iatrogènia, així com material per fer-hi front.
- Complimentació dels registres infermers.
- Informació a la persona a qui se li ha d'extraure els taps de les pautes de conducta a seguir, així com dels signes i símptomes a tenir en compte per acudir a consulta de l'especialista si es presentessin.

No obstant, si bé la infermera disposa d'autoritat competencial per realitzar aquest tipus de tècniques -seguint sempre els criteris de normopraxi-, cal no oblidar que els objectius fonamentals de les atencions infermeres en l'àmbit de la comunitat són uns altres, que són prioritaris i no han de ser relegats per assumir activitats de tècniques col·laboratives, que altres professionals especialistes reivindiquen com a exclusives.

Si en un moment determinat per fer front a les necessitats sanitàries de la població, els gestors del sistema sanitari consideren que en l'atribució de tasques cal que les infermeres realitzin aquestes tècniques, des del punt de vista competencial les poden assumir, però no per això queden eximides de proporcionar les cures pròpies del rol autònom sobre les que continuaran tenint la principal responsabilitat i de les que també hauran de donar compta raonada.

Isabel Pera

Assessoria Professional

Barcelona, 22 de maig de 2007